

ਰਿਰਮੀਨਲ ਯਥੀਲ

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦੁਲਟ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਅੱਗੇ

ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਦੇਸੀ-ਯਥੀਲਰਹਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ, -ਜਵਾਬਦਾਰਾ।

1953 ਦੀ ਰਿਰਮੀਨਲ ਯਥੀਲ ਨੰ. 356।

ਰਿਰਮੀਨਲ ਲਾਯ ਆਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ (1952 ਦਾ XLVI)- ਸੈਸ਼ਨ 7-ਸਾਰੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ-ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੀਤੇ ਗਏ ਰੋਸ ਨੂੰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ-ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਰੋਸ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਯੂਰੇ ਮਥੂਤ ਅਤੇ ਬਚਾਯਾ ਖੱਬੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਯਾਰਾ 7(2) ਯਥੀਨ ਰੋਸ ਵਧੀਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਆਲਾਟ ਰੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਰੀਤੇ ਗਏ ਮਥੂਤ-ਅਜਿਹੀ ਆਲਾਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਵਧੀਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ-ਰੀ ਵੈਧ ਹੈ- ਕੋਡ ਆਫ ਰਿਰਮੀਨਲ ਖਰੋਮੀਜਰ (1898 ਦਾ ਐਕਟ V) ਯਾਰਾ 193, 409 ਅਤੇ 529(e) ਅਤੇ (f)-ਯੁਡੀਵੈਸ਼ਨ ਆਫ ਕਰੱਥਸਨ ਐਕਟ (1947 ਦੇ II) ਦਾ ਖਰਭਾਵ ਸੈਸ਼ਨ 3-ਯਾਰਾ 6 ਦੇ ਫਾਰਮ ਯਥੀਨ ਮਨਚੂਰੀ ਦੇ ਯਥੀਨ-ਤੱਥ ਰੀ ਮਨਚੂਰੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਭਾਰਤੀ ਮਥੂਤ ਐਕਟ (1872 ਦਾ I) ਸੈਸ਼ਨ 114, ਇਲਮਟਰੇਸ਼ਨ (ਈ)-ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਮਾਨ-ਦਾ ਅਰਥ।

ਐਨ ਨੂੰ 21 ਮਈ, 1952 ਨੂੰ ਰਿਸਵਤ ਲੈਣ ਦੇ ਦੋਸ ਵਿੱਚ ਗਿਰਫਤਾਰ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ ਅਤੇ ਭਿਰਸਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਯਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਡਿਥਟੀ ਸੁਖਰਡੈਂਟ ਆਫ ਯੁਲਿਸ ਦੇ ਰੌਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਯੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਮੀ। ਯਾਰਾ 161, ਇੰਡੀਅਨ ਯੀਨਲ ਕੋਡ, ਅਤੇ ਭਿਰਸਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਖਰਵਾਨਗੀ ਡਿਥਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 6 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਚਲਾਨ ਵਧੀਰ ਜਿਲਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖੇਸ਼ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਤਗਾਮਾ ਮਥੂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਦਰਜ ਰੀਤਾ ਮੀ ਜਦੋਂ ਰਿਰਮੀਨਲ ਲਾਯ ਆਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1952 ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਮੀ ਅਤੇ ਰੋਸ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਮੀ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 7 ਯਥੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਰਯਾਤਿਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀ। 7 ਅਕਤੂਬਰ 1952 ਨੂੰ ਵਧੀਰ ਜਿਲਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਰੋਸ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਰੀਤੀ ਅਤੇ 29 ਮਈ 1953 ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧੀਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ 4 ਜੂਨ 1953 ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀਤੀ ਅਤੇ 13 ਜੁਲਾਈ 1953 ਤੱਕ ਇਸਤਗਾਮਾ ਖੱਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਥੂਤ ਅਤੇ ਜਿਯਾਦਾਤਰ ਬਚਾਯਾ ਖੱਬੇ ਦੇ ਮਥੂਤ ਮਮਾਧਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦਿਨ ਰੋਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 21 ਜੁਲਾਈ, 1953 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਬਾਰੀ ਬਚੇ ਬਚਾਯਾ ਖੱਬੇ ਦੇ ਮਥੂਤ ਦਰਜ ਰੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਰੋਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ 30 ਜੁਲਾਈ, 1953 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੀ। 20 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਗਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਤੋਂ ਖੱਤਰ ਖਰਾਧਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਰੋਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਕੋਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਲਾਟ ਕਰਨਾ। ਐਨ ਨੂੰ 30 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਦੇਸੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਮੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਗਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਯਥੀਲ ਦਾਇਰ ਰੀਤੀ ਮੀ। ਯਥੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਮੀ ਕਿ ਵਧੀਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 4 ਜੂਨ 1953 ਤੋਂ 13 ਜੁਲਾਈ 1953 ਤੱਕ ਚੱਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਭਿਰਸਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯਾਰਾ 3 ਯਥੀਨ ਡਿਥਟੀ ਸੁਖਰਡੈਂਟ ਦੇ ਰੌਕ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਯੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦੀ ਯੁਲਿਸ ਇਜਾਜ਼ਤ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੀ ਅਤੇ ਡਿਥਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 6 ਯਥੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਰਵਾਨਗੀ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੀ।

4 ਜੂਨ 1953 ਅਤੇ 13 ਜੁਲਾਈ 1953 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਜਦੋਂ ਵਧੀਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਰੀਤੀ ਗਈ, ਉਹ ਫੇਜ਼ਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੇਧ ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਮੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੀ। ਖਰ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਵਧੀਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰੂਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਯਾਤਿਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ। ਕੇਰਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਥੱਸਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਨਿਯਮਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਗੈਰ-ਆਇਕ ਹੈ ਕਿ ਰੀ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕਤੀ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਰੀ ਰੋਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਾਰਾ 529, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਯਾਰਾਵਾਂ (ਈ) ਅਤੇ (ਐਫ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਝਰ ਅਧੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਗਰ ਪ੍ਰਾਂਤ (1), ਅਤੇ ਹੈਨਰੀ ਖੀਟਰ ਪਿਸਾਨੀ ਬਨਾਮ ਹਰ ਮੈਜੇਸਟੀਜ਼ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਫਾਰ ਜਿਥਰਾਲਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਸਟਰਿਕਟ ਕੋਰਟ, 1947 ਦੀ ਯਾਰਾ 3 ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ। ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਕੋਰਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 114 ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਡਿਸਟਰਿਕਟ (ਈ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਾਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਡਿਸਟਰਿਕਟ ਵਿੱਚ 'ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਹੋਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਸਟਰਿਕਟ ਕੋਰਟ ਰਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯਾਰਾ 6 ਕੇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਲਈ।

ਗੋਰਲ ਚੰਦ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਮੋਰਾਰਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ (1), ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ, ਸਯੈਸਲ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਮਿਤੀ 30 ਜੁਲਾਈ, 1953 ਨੂੰ ਅਧੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਅਧੀਲ।

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੀਰ, ਅਧੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਰ ਲਈ ਕੇ.ਐਲ. ਜੱਗਾ।

ਆਰਡਰ

ਮੈਨੀ, ਜੇ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਨੂੰ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਯਾਰਾ 161 ਅਤੇ ਡਿਸਟਰਿਕਟ ਕੋਰਟ ਰਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯਾਰਾ 5(1) (ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ 21 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਈ, 1952 ਨੂੰ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ 12 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੋਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵੀ ਹੈ। ਡਿਸਟਰਿਕਟ ਕੋਰਟ, 1947 ਦੀਆਂ ਯਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸੇਧੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ - ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ. ਉਸ ਨੇ ਅਧੀਲ ਰੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 2 ਜੂਨ 1952 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚਲਾਨ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ 4 ਜੁਲਾਈ, 1952 ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਰੀਤੀ। 8 ਅਗਸਤ, 1952 ਨੂੰ ਇਸਤਹਾਸਾ ਗਵਾਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਅੰਤਰਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ 1952 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ ਕੋਡ ਐਕਟ XLVI 28 ਜੁਲਾਈ 1952 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਯਾਰਾ 161, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਅਤੇ ਯਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ ਯਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਡਿਸਟਰਿਕਟ ਕੋਰਟ ਰਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ 7 ਅਕਤੂਬਰ 1952 ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ 5 ਮਤੰਬਰ 1952 ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖੰਜਾਬ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ 5 ਮਤੰਬਰ 1952 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 7782-ਜੇਜੇ-52/3980 ਦੁਆਰਾ 12 ਮਤੰਬਰ 1952 ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਡਿਸਟਰਿਕਟ ਕੋਰਟ ਰਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 1952 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ XLVI ਦੀ ਯਾਰਾ 6 ਦੀ ਯਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਕਤੂਬਰ 29 ਮਈ 1953 ਨੂੰ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 14 ਨਵੰਬਰ 1952 ਦੇ ਖੰਜਾਬ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ 6 ਨਵੰਬਰ 1952 ਦੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ

10576-ਜੇਜੇ-52/17944 ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰੇ ਵਧੀਰ ਸੈਸਨ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਥਾਮ ਭਿਰਮਟਾਚਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੇਮਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧੀਰ ਸੈਸਨ ਜੱਜ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਇਸ ਰੇਮ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਨੇ 4 ਜੂਨ 1953 ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। 13 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮਾਰੇ ਬਚਾਅ ਖੱਬੇ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਦੀ 21 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 30 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਅੰਤਰਾਲ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਵਧੀਰ ਸੈਸਨ ਜੱਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਰੇਮ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਕਰੋ ਕਿ ਸੈਸਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੇਮਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਰ ਸੈਸਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉੱਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੱਜ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 10 ਜੂਨ 1953 ਦੇ ਇੱਕ ਖੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਧੀਰ ਸੈਸਨ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਰੇਮਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸਨ ਜੱਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਜੱਜ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਤ ਪਠੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੇਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। 20 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਖੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮਕਤੂਬ ਨੇ ਖੱਤਰ ਨੰਬਰ 9891-JJ-53/49958 ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੇਮਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਰੇਮ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ, ਵਧੀਰ ਜੱਜ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੇਮ ਜੋ ਕਿ 4 ਜੂਨ 1953 ਨੂੰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਰੇਮ ਦੀ ਕੋਈ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਰੇਮ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮਾਗਭਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 20 ਜੁਲਾਈ, 1953 ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਮਕਤੂਬ ਦਾ ਖੱਤਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੇ ਮਾਗਭਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੀਨ 'ਤੇ ਪੁਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਮਕਤੂਬ ਦੇ ਖੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ 24 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਸੈਸਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ। ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਨੁਮਰਵਾਨਜੀ ਯੈਸਟਨਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੀਰ ਮੀਨੂਦੀਨ ਖਾਨ ਵਲਦ ਮੀਰ ਸੁਦਰੂਦੀਨ ਖਾਨ ਬਹਾਦਰ, (1) ਵਿੱਚ ਪਿਰਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਯਿਯਾਨ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੰਨਾ 155 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਰਬੂਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ-

"ਮੌਜੂਦਾ ਸਵਾਲ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਖੜਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਜਿਸਦਾ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪੁਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ), ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸਰਤਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਸਰਤਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਜੋਰ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਧੌਂਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।"

ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਫਿਰ ਉਸ ਰੇਮ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਕੁਝ ਸਰਤਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਸਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਮਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਖੜੇ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਿਰਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਰੇਮ ਮੌਜੂਦਾ ਰੇਮ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਜੱਜ ਕੋਲ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਰੇਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਨੇ 4 ਜੂਨ 1953 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਇਸ ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ 20 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਖੱਤਰ, ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਰਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਲੱਬ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖੋਸ਼ ਮੁਹਿੰਮਦ

ਸਿਰਕਰ ਬਨਾਮ ਨਜ਼ੀਰ ਮਹੋਮਦ, (1) ਦੇ ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਮੁਕਰਜੀ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰਾ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਮਧਿਨੀ ਅਤੇ ਮੁਕਰਜੀ, ਜੇ.ਜੇ., ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਆਯੀਨ ਰੋਸ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਰੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਥੇ ਰਿਰਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਰੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਰੋਈ ਆਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਮੁਕਰਜੀ ਧੰਨਾ 357 'ਤੇ ਪਿਰਵੀ ਰੱਸਲ ਦੇ ਆਖਣੇ ਲਾਰਡਸਿਥ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਮੂਰ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਅਧੀਲ ਨੇ ਰਿਹਾ:-

"ਉਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੀਤੇ ਮਾਲਮੀ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਮੱਥਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੇ ਕੁਝ ਸਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਰੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਾਰੀਰੀ ਨਾਲ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਸਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਵਾਰਡ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਨਿਯਮਿਤ ਰਮੇਟੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸਿਥ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ ਰੋਈ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਰੋਰਟ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਰੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸਚਤ ਸਰਤ ਦੇ ਆਯੀਨ ਰੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡਾਂ ਦਾ ਆਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕਰਜੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਉਸ ਵਰਣਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਰੋਸ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮਾਡੇ ਮਾਹਮਣੇ ਇਸ ਰੋਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਸੁਰੂਆਤੀ ਕਰਮ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਯਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਭੁੱਲ ਇਸ ਨੂੰ ਆਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।"

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰੈਫਰਿੰਗ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਮੌਜੂਦਾ ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ, ਵਿਸੇਸ ਜੱਜ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 161, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, ਅਤੇ ਭਿਰਮਟਾਚਾਰ ਰੋਡ ਰਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 2 ਆਯੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਰੋਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਆਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 6 ਨਵੰਬਰ 1952 ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸੇਸ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਆਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਿਸੇ ਵਿਸੇਸ ਰੋਸ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਿਰਮੀਨਲ ਲਾਅ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾ ਧਾਰਾ 7 ਧਾਰਾ (2) ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੋਸਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਆਯਿਰਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਨੇ ਵੀ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਜਾਂ ਗਾਈ ਰੋਰਟ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਯਕਤੀ ਨੂੰ ਰੋਸਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਇਹ ਡਿਊਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਯਾਨ ਸਭਾ ਪੰਚ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਆਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅਸਲ ਨਿਵਾਸ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਆਯੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਰੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਰੋਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸੇਸ ਜੱਜ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ, ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਵਰੀਲ ਨੇ ਇੱਕ ਯੋਗ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਯਿਯਾਨ ਰਿਰਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਰੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 529 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ। ਉਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਜੇ ਰੋਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਹੋਰ ਲਿਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਈ ਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਯਿਰਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਰਥਾਤ: -

* * *

(ਈ) ਧਾਰਾ 190, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਆਯੀਨ ਰਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ;

*

ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਇੰਨੇ ਆਯਿਰਾਰਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲੱਗ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਜੇਰ ਸੈਸ਼ਨ 190 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਧਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਰ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"190 (1) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਉਪ-ਮੈਂਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿਸੇਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਯਿਰਾਰਤ ਰੋਈ ਹੋਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਰਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(a) ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ;

(ਬੀ) ਰਿਸੇ ਯੁਲਿਸ-ਯਯਿਰਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ;

**

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਯਯਰਾਯਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯਯਿਰਾਰ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ, ਉਪ-ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯਯਿਰਾਰਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਉਹਨਾਂ ਰੋਸਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 529 ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਰਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਯਯਿਰਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਯਾਜ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨਾ ਯਯਿਰਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਮ ਸਹਿਗਲ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਗੁਣ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਯਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਝਰ ਆਬੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਯਰਾਂਤ (1) ਦੇ ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਯਟਨਾ ਗਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਾ 102 ਉੱਤੇ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਸੀਅਰਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ-

"ਰਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੁਰਮ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਯਯਰਾਯਿਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਕਨੂੰਨ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਕਨੂੰਨ ਤੋਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਨੂੰਨ ਤੋਂ ਜੋ ਯਯਰਾਯ ਨੂੰ ਯਰਿਭਾਸਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀਅਮ 1, ਯੀ. 486 'ਤੇ ਬੋਲੀ ਦੇਖੋ)।"

ਯੰਨਾ 103 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਜਿੱਥੇ ਰਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਯਯਰਾਯ ਦੀ ਰੋਸਿਸ ਕਰਨ ਦਾ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਯਯਿਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਯਯਰਾਯ ਜੋ ਕਿ ਸੀ, ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਰੋਸ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਯਯਿਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਾਰਾ (ਈ) ਅਤੇ (ਐਫ) ਐਸ. 529, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਯੀ.ਸੀ., ਯਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਇਸ ਰਿਸਮ ਦੀ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ."

ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਮ ਸਹਿਗਲ ਦਾ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 6 ਦੀ ਯਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ 6 ਨਵੰਬਰ 1952 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਯਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਯਾਨਿਕ ਸਕਤੀਆਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਮ ਸਹਿਗਲ ਦੇ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਆਯਾਜ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਉਸਦੇ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਯਰਾਯਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ ਅਨਿਯਮਿਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰੋਸ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬਲਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਯਰ ਇਹ ਬੇਨਿਯਮਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਘਾਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਮ ਸਹਿਗਲ ਨੇ ਕਦਿਲੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸਫਲਤਾ ਵਾਯਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਤਾਰੀਖ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਯਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਯਾਰਾ 537 ਦੇ ਉਥਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ-

"ਇੱਥੇ ਯਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਉਥਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਮਰੱਥ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਯਾਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਸੇ ਵੀ ਖੋਜ, ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਯਯਿਯਾਇ XXVII ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਰਿਸੇ ਗਲਤੀ, ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਧੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਯਨ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਰਾਇਤ, ਸੰਮਨ, ਵਾਰੰਟ, ਦੇਸ਼, ਖੋਸਣਾ, ਆਦੇਸ਼, ਨਿਰਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਇਸ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਸੇ ਯੁੱਫਗਿੱਫ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ।"

**

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ, ਭੁੱਲ, ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।"

ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸਫਲਤਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਾਥਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਯਾਰਾ 537 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵੱਲ ਵੀ ਯਿਯਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਥੱਸਟੀਕਰਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"ਇਹ ਨਿਰਯਾਸਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਯਿਯਾਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਯਹਿਲਾਂ ਯੜਾਅ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।"

ਰਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ ਦਾ ਯਿਯਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਰੋਮ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਬਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰੋਮ ਸੈਸਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਠੋਕ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਸੈਸਨ ਜੱਜ ਜਾਂ ਹੋਰ ਯਯਿਰਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਯਿਯਾਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਰੋਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬੇਨਿਯਮੀ ਵੱਲ ਯਿਯਾਨ ਦੇਣ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੋਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, 20 ਜੁਲਾਈ 1953 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ । ਸ੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਮੋਰਾ ਯਿਯਾਨ ਖੋਰੇ ਨਾਲ ਭਾਟੀਆ (1) ਦੇ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਖੋਸ਼ਾਵਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ । ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਲਮੰਡ ਜੇ.ਸੀ ਨੇ ਖੰਨਾ 43 'ਤੇ ਰਿਹਾ-

"ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਸੁਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਮੱਥੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਯਯਿਰਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ" ।

ਲੇਡਗਾਰਡ ਬਨਾਮ ਬੁੱਲ (2) ਦੇ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਮਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸਿਥ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਖੰਨਾ 144-45 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸਿਥ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ-

"ਬਚਾਓ ਖੱਬ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਅਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਯੋਗ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਬੂਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਰੋਮ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੁਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ, ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜਦੋਂ ਜੱਜ ਦਾ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਦੂਨੀ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ, ਆਪਣੀ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਿਯੰਤਰਿਕ ਪੁਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀਆਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਜੱਜ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਾਲਮ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਪਰ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਕੋਮਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਧਿਰਾਂ ਬਿਨਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਪੁਰਤੀਵਾਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੂਆਤੀ ਪੁਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ।"

ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ ਇਹ ਰੋਮ ਸਿਵਲ ਪੁਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੀ ਪਰ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸਿਥਾਂ ਨੇ ਬਿਯਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਹ ਆਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੋਸ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਸਿਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਨਜ਼ੀਰ ਮਹੋਮਦ (1) ਦੇ ਰੋਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਉਸੇ ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੋਮ ਹੈ, ਮੁਖ ਨਾਲ ਸੇਖ ਬਨਾਮ ਤਾਰਾ ਚੰਦ (2) । ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਖੰਨਾ 71 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ-

"ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਰਗ ਧੈਂਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ, ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਅਨਿਯਮਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ । ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਹਰੇਕ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।" ਖੰਨਾ 78 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਿਹਾ-

"ਸਾਡੀ ਗਾਏ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 145 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਜਾਂ ਨੇੜੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਚਿਥਰ ਕੇ ਪੁਰਕਾਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ । ਰੋਮ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਇਸ ਗਾਏ ਨੂੰ ਕੁਝ ਫਰਕ ਨਾਲ ਪੁਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਪੁਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹਰ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ । ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਥ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ ਰੋਮ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ । ਕੀ ਇਹ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ । ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਧਾਰਾ 145 ਦੀ ਉਥ ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪੁਰਕਾਸਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਪੁਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ, "ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਯਯਿਰਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ।"

ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਸਖਾਰਾਮ ਨਾਗਰਕਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਗਾਓ ਮਲਗਰ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖੰਨਾ 158 'ਤੇ, ਵੈਸਟ, ਜੇ.

"ਇਹ ਉਹ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਸਤੂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਲਈ ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮੱਦੇ ਦੇ ਰਾਹਨ ਰਾਹਵਾਈ ਦੀ ਰਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ."

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਖੰਨੇ 'ਤੇ ਫੈਸਟ, ਜੇ., ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"ਜੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਸਤੂ, ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਚ ਇਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕੀਆਂ; ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਕਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬੇਨਿਯਮਤਾ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੰਮ ਰੀਤਾ ਸੀ।"

ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਦੇਓ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰੀਰਾ ਸਿੰਘ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਮੁਖਰਜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫਿਰ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਕਰਜੀ, ਜੇ., ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:- ਖੰਨੇ 207 'ਤੇ

"ਗਲਾਇਰ, ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਖੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਸੁਰੇਣੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ, ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰੰਮ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਕੱਸਟ ਤੋਰ 'ਤੇ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਨਿਯਮਿਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਰਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਲਈ ਹੈ। ਤੱਤ, ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਢੰਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਅੰਤਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਅੰਤਰ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਰੇਸਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਇਕ ਰਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਪਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਮੁਕਾਫ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਰਸ-ਪਾਰਟ ਪਰੈਟ (3), ਅਤੇ ਐਰਸ-ਪਾਰਟ ਮਈ (4), ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਪਾਰਟੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਲਈ ਮੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮੱਦੇ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਰਾਹਨ ਰਾਹਵਾਈ ਦੀ ਰਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਵੇਖੋ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਸਖਾਰਾਮ ਨਾਗਰਕਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਾਓ ਮਲਹਾਰ, (1)। ਗਲਾਇਰ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੁਕਾਫ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਗੋਲਬ ਮਾਓ ਬਨਾਮ ਚੌਧਰੀ ਮਾਯੋ ਲਾਲ, (2), ਫਿਰ ਵੀ ਰਾਹਵਾਈ ਸੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਤੋਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨੁਕਸ, ਰਾਹਵਾਈ ਦੇ ਉਚਿਤ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਾਫ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਰੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਫਿਰ ਖੰਨਾ 208 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਹੈ-

"ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੇਖਣ ਲਈ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਜੱਜ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਰਾਹਵਾਈ ਜਾਂ ਰਾਹਵਾਈ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਖੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਰਾਹ, ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਕਾਫ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ; ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਮੁਕਾਫ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਅਵਾ ਤਾਂ ਮੁਕਾਫ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਧੀਕ ਸੈਸਨ ਜੱਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਫੋਜਦਾਰੀ ਰਾਨੂੰਨ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਕੱਸਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਤੀਰਥ ਦਾਮ ਸਹਿਗਲ ਕੋਲ ਇਸ ਰੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਰੇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਭੇਜਦੀ ਹੈ। ਤਾਰੀਖ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਚੀਜ਼ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਰਮ ਦੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਜਿਤ ਹਨ: ਨਜ਼ੀਰ ਅਹਿਮਦ ਦਾ ਰੇਸ, (1) .

20 ਜੁਲਾਈ 1953 ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਖੱਤਰ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰੇਸਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖੱਤਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ ਵਧੀਕ ਸੈਸਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਾਹਵਾਈ ਸੁਰੂ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਸਾਧਾਰਨ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰੋਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵੀ ਹਨ। ਇਸਤਹਾਸਾ ਖੱਬੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਕਰਤੀ ਕੁਝ ਕਾਰੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ 7 ਮਈ, 1952 ਨੂੰ ਨਰਲ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਕਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 19 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ 20 ਮਈ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਫਾਈਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰੀਆਂ ਜਿਸ ਲਈ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਰਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਆਕਰਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਫਾਈਲ ਲਈ ਭੇਜਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੁਝ ਖੈਸੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਫਾਈਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਕਾਫੀ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਮਾਮੇ ਦੀ ਧੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾ ਪਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 12 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਖੈਸੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਉਸ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਮੌਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਅੜਿੱਕਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 12 ਰੁਪਏ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇਕ ਬਾਣੇਦਾਰ ਮੋਹਣ ਲਾਲ ਕੋਲ ਗਏ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਯਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਯਾਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ.

ਅਭੈਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਖਾਸ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਬਿਯਾਨ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਮੀ ਨੋਟ 12 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਭੈਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਰੱਖਿਆ ਜਦਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਨਰਲ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖਾਸੇ ਕਰ ਕੇ ਉਥੇ ਹੀ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 12 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿਗਨਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਅਤੇ 12 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮਾਰਕ ਕੀਤੇ ਕਰਮੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਖੁਫ਼ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਭੈਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਜਿਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸ੍ਰੀ ਅਭੈਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿੱਤੀ, ਸ. ਅਭੈਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਖੋਸ਼ ਕੀਤੀ-ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜੋ ਕਿ ਇੰਚਾਰਜ ਸਨ ਨਰਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ। ਇਹ ਖੱਬੀ ਸੀ- ਸਾਇਰ ਯੁਲਿਸ ਨੇ ਮਹਿਮੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਅਭੈਰਾਜ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਇਸ ਲਈ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਮੋਹਣ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸ. ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੁਰਤੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ-ਆਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਮਹਾਇਰ ਸਬ-ਇੰਸ. ਯੈਕਟਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ 21 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਅਭੈਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੱਬੇ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਪ ਸੀ ਉਹ ਵਿਆਕਰਤੀ ਜੋ ਇਸ ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਰਤੀ- ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਤਾਰੀਖ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਦੀ ਆਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ- "ਮੈਂਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਰਾਊਨ ਬਨਾਮ ਐਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਦੂਜਾ ਮੋਹਰੀ, ਨਰਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਵਿੱਚ ਦੇ ਰੋਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਐਸ.ਡੀ.) ਮੋਹਨ ਲਾਲ,

ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਯੁਲਿਸ।

21-5-52

ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਖੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਬਿਯਾਨ ਮਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤੱਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਗਲਾਂਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਕੀਤੀ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੋਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਰੰਮ ਹੀ ਤਾਂ ਘਰ ਉਸਨੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਖੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਸ ਥਾਂ ਮੀ ਅਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵੀ ਹੋਇਆ ਸੀ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਗਾਏ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਥਾਂ ਧਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਥਾਂ ਉਹ ਮੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੇ ਆਮ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ। ਯੁਲਿਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਠੀਆ ਦਰਜੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਠਤੀਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਧਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਧੈਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੀ ਇੱਕ ਡਿਫਟੀ ਸੁਧਰਡੈਟ ਆਫ ਯੁਲਿਸ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਦਰਜੇ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। - ਜੁਰਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। ਇੱਕ ਡਿਫਟੀ ਸੁਧਰਡੈਟ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਅਧੀਲ ਹੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਡਿਫਟੀ ਰਮਿਸਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਬੀ. ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ, ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਬੀ. ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨੂੰ ਹੋਣ ਲਿਖੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

“ਮੈਂ, ਐਚ.ਬੀ. ਲਾਲ, ਡਿਫਟੀ ਰਮਿਸਨਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਮੇਰੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਖੁੱਤਰ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਸੋਹਲ, ਮਜ਼ਹਬੀ ਸਿੱਖ, ਵਿਰੁੱਧ ਡਿਰੈਕਟਰੀ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 6 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਧਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 161, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ 21 ਮਈ 1952 ਨੂੰ 12 ਕੁਠੇ ਦੀ ਕਰਮ ਰਿਸਵਤ ਜਾਂ ਰਿਸਵਤ ਵਜੋਂ ਕਨੂੰਨੀ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਹੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਜਾਟ, ਪਿੰਡ ਮਰਾੜ, ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਬਟਾਲਾ ਤੋਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਿਫਟੀ ਦੀ ਸਮਾਧਤੀ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਲੇਮ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ।

30-5-52

(Sd.) H:B.Lall,

ਡਿਫਟੀ ਰਮਿਸਨਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ।

ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਹੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਕੁਲਚੰਦ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਮੋਰਾਰਾ v. ਰਾਜਾ (1) ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਫੀ ਕੇਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਰਡਮਿਥ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੋਣ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ:-

"ਮਰਾਰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 18(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਕੁਲਚੰਦ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਮੋਰਾਰਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 23, ਸੂਤੀ ਕੱਢਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ, 1943 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੈ। .

ਬੰਬਈ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦੁਆਰਾ... (ਦਸਤਖਤ ਹੀਤੇ)।

ਮਰਾਰ ਦੇ ਡਿਫਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਬੰਬਈ।"

ਖਿਲਾਫੀ ਕੇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਧਾਰੀ ਸਬੂਤ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜਧਾਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਤੱਥ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਧਰ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਡਿਫਟੀ ਰਮਿਸਨਰ ਦੇ ਕਲਰਕ ਹੰਸਾ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 5 ਇਸ ਧਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਐਥਲੀਕੇਸਨ, ਸਾਬਕਾ. ਪੀ.ਬੀ., ਨੂੰ ਯੁਲਿਸ ਸੁਧਰਡੈਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਧਰਵਾਨਗੀ ਲੈਣ ਲਈ ਡਿਫਟੀ ਰਮਿਸਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਐਥਲੀਕੇਸਨ, ਸਾਬਕਾ. ਪੀ.ਬੀ., ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਰਦਾ ਹੈ:-

ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ 12 ਕੁਠੇ ਦੀ ਕਰਮ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿਰੈਕਟਰੀ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 6 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 161, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੀਤੀ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਰਾੜ, ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਬਟਾਲਾ ਦਾ ਜਾਟ, ਰਿਸਵਤ ਜਾਂ ਰਿਸਵਤ ਵਜੋਂ ਕਨੂੰਨੀ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਧਰਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ - ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸਮਾਧਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੰਮ।

ਇਸ ਲਈ, ਬੇਨਤੀ ਹੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਉਸਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਇਹ ਆਰਜ਼ੀ ਰੋਸ ਦੇ ਤੱਥ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸ੍ਰੀ ਯਭੈਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵੀ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਬਕਾ ਸੀ. ਡੀ. ਡਬਲਯੂ. 6/ਸੀ ਜੇ ਕਿ 21 ਮਈ, 1952 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਯਭੈਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਯਭੈਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਆਰਜ਼ੀ, ਸਾਬਕਾ ਸੀ. ਯੂਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਡੀ. ਡੀ., ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਗਏ, ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਸਾਬਕਾ ਸੀ. 30 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 161, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਸੰਗ੍ਰਿਹ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਭਿਰਮਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1)(d) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹੋਰ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਉਦਰਲੈਥ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੀ ਖਾਤਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 161, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 161 ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਕੋਡ, ਜਾਂ ਭਿਰਮਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਹ 12 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਭਿਰਮਟ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰੋਸ ਦੇ ਤੱਥ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਬੇਨਤੀ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਮਾਥੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਿਯਾਨ ਦੀ ਯੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਆਚਰਣ ਯੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਆਚਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਕਾਰੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ 12 ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਹ ਕਾਰੀਆਂ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਣਾ ਮੁਖੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸ੍ਰੀ ਯਭੈਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਸਿਰਾਇਤ ਦੱਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਯਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਨਾਲ ਯੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਯੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿਯਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਅਧੀਨ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਯੁਸ਼ਟੀ ਰੀਤੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਦੋਵੇਂ ਸਾਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਮਾਥੀ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਯਾਨ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਯਾਨ ਦੀ ਯੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇੱਕ ਮਾਥੀ ਦੂਜੇ ਦੀ ਯੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਯੁਸ਼ਟੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਯਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਮਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਾੜਨਾ ਗੁਣ ਤੌਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ 12 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਮੀ ਨੋਟ ਸਨ, ਯਭੈਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਮੰਗ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਰਮ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਮਦੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 25 ਰੁਪਏ ਕਰਮੇ ਦਾ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਚੁੱਥੀ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਸ, ਆਰ. ਬਨਾਮ ਫੀਗੋਨਬੇਮ, (1) ਵਿੱਚ ਆਖੋਜਿਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਚੁੱਥ ਦੀ ਯੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਿਆ ਜਾਏਗਾ ਹੈ; ਆਰਚਬੇਲਡਜ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪਲੇਡਿੰਗ, ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਂਡ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ, 1949 ਐਡੀਸ਼ਨ, ਸਫੇ 463-464 ਦੇਖੋ। ਇਹ ਵੀ ਤਾਰੀਖ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ 12 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਰੀਤੀ ਸੀ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਪਰ ਨਕਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਕੋਰਟ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਰੀਤਾ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਕਲ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਕੋਰਟ ਰੂਮ ਤੌਰ ਦੇ ਸਫਰ ਦਾ ਇਹ ਅੰਤਰਾਲ ਇੰਨਾ ਘੱਟ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਬਿਯਾਨ ਕਿ ਇਹ ਰੁਪਏ 12, ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਮੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 12 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਰਮ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੁੱਥੀ ਧਾਰਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਯੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਨਵਰ ਆਲੀ (2) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਨੇਲੀਅਸ ਅਤੇ ਫਾਲਮੋ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਰੀਤਾ ਗਿਆ, ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਕਾਰਨੇਲੀਅਸ ਨੇ ਖੰਨਾ 29 'ਤੇ ਕਿਹਾ-

“ਇਸਤਹਾਮਾ ਕੇਸ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਰੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨਵਰ ਆਲੀ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਐਸੇ ਕਿਉਂ ਲਏ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਗੀ ਦੇ ਬਿਯਾਨ ਦੀ ਯੁਸ਼ਟੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ, ਜੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸਤਹਾਮਾ ਖੱਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਇਹ ਪੁਰਭਾਵ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ

ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਰਾਫੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਨੋਟ ਮਿਸਟਰ ਬਾਗੀ ਤੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਖਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਧਾਨਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੋਬੇਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਏਜੰਟਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਉਧਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਚਤੁਰਾਈ ਅਤੇ ਸਧਾਰਣ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਖੁੱਧੀ ਦੀ ਕੋਮਲਤਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਰਖ ਜਾਂ ਸਧਾਰਨ ਵਿਧਾਨਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਰਿਸ਼ਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਖੋਬੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਧੰਮਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਧਾਨਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਰਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਖੋਬੇਬਾਜ਼ ਗਵਾਹ ਬਹੁਤ ਉਤਸੁਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਜਾਲ ਫੇਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਧੰਮਾ ਇਸਦੇ ਵਾਲੇ ਖੀੜ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਲਚਕਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖੋਬੇਬਾਜ਼ ਗਵਾਹ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਸਲ ਖਤਰਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਧੰਮਾ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਇੰਸ ਸਬੰਧਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੋ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਿਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਧੰਮਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੁਰਕੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਭਰੋਸਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਲ ਧੰਮਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕੇਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਖੁਸ਼ੀਕਰਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਧਾਨਕ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਸੁਲਝਾ ਲਵੇਗਾ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੁੰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸਤਹਾਮਾ ਖੱਬੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਹੀ ਬਾਗੀ ਅਤੇ ਟਿਕਟ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਧਾਨਕੀ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।"

ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭੈੜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨਜ਼ੀਫ ਹੁਸੈਨ ਮਨ। ਉਥੇ ਤਾਂ ਸਹੀ ਬਾਗੀ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਗਵਾਹ ਸੀ ਪਰ ਇੱਥੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਬਾਗੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇ। ਟੇਰ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਟੇਰ ਸਿੰਘ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਨੋਲੀਅਸ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਇਸਤਹਾਮਾ ਖੱਬੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਧੰਮਾ ਦੇ ਲੰਬਣ ਸਮੇਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਟੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕੀ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਖੁਲਿਸ਼ ਰਾਮਟੇਬਲ ਕਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਦੂਰੀ ਤੱਕ ਜਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੂਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਇਕੱਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਕਈਆਂ ਵਾਂਗ ਕੁਝ ਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾਈ ਸੀ। 25 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 13 ਰੁਪਏ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 12 ਰੁ. ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੇ ਸਾਬਤ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਬਚਾਅ ਖੱਬੇ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਵੀ ਇਹੀ ਗੱਲ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਤੌਰ 25 ਦਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਰਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਮੈਂ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਖੋਜਣ ਲਈ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉ ਕਿ ਕੀ ਰਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਬੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਗਜ਼ਾਤ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ। ਮੈਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਛੇਤੀ ਤਾਰੀਖ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਕਲਰਕ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 161 ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਮੰਗਿਤਾ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ ਜੈਸਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਨੂੰ ਕੋਢ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੈਸਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰੇਰ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਰੇਰ ਧਾਰਾ ਲਈ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਅਧੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੰਖੇਖ ਵਿੱਚ, ਰੇਮ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ। 7 ਮਈ, 1952 ਨੂੰ, ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 12 ਨਵੰਬਰ 1949 ਦੀ ਇੱਕ ਯਾਚੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ, ਯਰਦਰਸਨੀ ਯੀ.ਡੀ., ਅਤੇ ਮਾਲ ਮਗਾਇਰ, ਯੁਨਰਵਾਮ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਯਾਚੀ 'ਤੇ ਖਾਮ ਰੀਤੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦਿੱਤੀ। 20 ਮਈ, 1952 ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਾਲ ਮਗਾਇਰ, ਯੁਨਰਵਾਮ, 19 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ, ਯਰਦਰਸਨੀ ਯੀ.ਐਫ. , ਮੀਯਾਂ ਅਭੈ ਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਗੁਰਦਾਸਯੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਯਰਦਰਸਿਤ ਯੀ.ਐਚ., ਨੇ ਸਿਰਾਇਤ ਰੀਤੀ ਰਿ ਉਸਨੇ ਰਾਖੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਦੋ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰੋਟ-ਫੀਸ ਵੀ ਯਾਦਾ ਰੀਤੀ ਸੀ, ਯਰ 21 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 12 ਰੁਪਏ ਰਿਸਵਤ ਵਜੋਂ ਦੀ ਮੰਗ ਰੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਖੀਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ। ਮੀਯਾਂ ਅਭੈ ਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਧਹਿਲੀ ਸ਼ਰੇਣੀ, ਨੇ ਸੱਤ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ਰਰਮੀ ਨੋਟ, ਯਰਦਰਸਿਤ ਯੀ. 1 ਤੋਂ ਯੀ. 7, ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ, ਯੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਰਿ ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨੋਟ ਭੇਜ ਦੇਣ। ਟੇਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਰਰਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਰਰਮੀ ਨੋਟ ਖਾਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੰਰੇਤ ਵਜੋਂ ਯਾਧਣੀ ਖੱਗ ਚੁੱਰਣ ਲਈ ਰਿਗਾ ਗਿਯਾ ਸੀ। ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ, ਯੀ.ਡਬਲਯੂ. 2, ਰਰਮੀ ਨੋਟ, ਯੀ. 1 ਤੋਂ ਯੀ. 7 ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਘਾਯਾਦ ਟੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਿਖੁਰਤ ਸੰਰੇਤ ਦਿੱਤਾ। ਮੰਰੇ 'ਤੇ ਧਹੁੱਚ ਰੇ ਮੀਯਾਂ ਅਭੈ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸੀ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਰਰਮੀ ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ ਮੱਧਣ ਲਈ ਰਿਗਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਸੀ ਨੇ ਰਰਮੀ ਨੋਟ ਤਿਯਾਰ ਰੀਤੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਯੀ. 1 ਤੋਂ ਯੀ. 7

21 ਮਈ, 1952 ਨੂੰ, ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਧਹਿਲੀ ਸ਼ਰੇਣੀ, ਨੇ ਯੈਰਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੰਸਪੈਰਟਰ ਸ਼ਰੀ ਸੋਗਣ ਲਾਲ ਨੂੰ ਯਾਗਿਯਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਯੁਲਿਸ ਦੇ ਸਗਾਇਰ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਰਟਰ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ ਸਿੰਘ, ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਯਾਗਿਯਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯਾਚੀਆਂ, ਯਰਦਰਸਨੀ ਯੀ.ਡਬਲਯੂ. 6/F ਅਤੇ P.W. 6/G, ਦੋਖਿਯਾ ਜਾ ਸਰਦਾ ਹੈ।

ਤਫਤੀਸ ਮੁਰੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਯੁਲਿਸ ਸੁਖਰਡੈਂਟ ਨੇ ਯੈਰਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਧਤੇ ਦੀ ਯਾਰਾ 161 ਅਤੇ ਯੈਰਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 5(2) ਤਹਿਤ ਮੁਰੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਡਿਯਟੀ ਰਮਿਸਨਰ, ਗੁਰਦਾਸਯੁਰ ਅੱਗੇ ਰਾਗਜ਼ ਰੱਖੇ। ਉਸ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਡਿਯਟੀ ਰਮਿਸਨਰ ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤੇ:-

“ਮੈਂ, ਯੈਚ.ਬੀ. ਲਾਲ, ਡਿਯਟੀ ਰਮਿਸਨਰ, ਗੁਰਦਾਸਯੁਰ, ਮੋਰੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਰਲਰਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਯੁੱਤਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਸੋਗਲ, ਮਜ਼ਹਬੀ ਸਿੱਖ, ਵਿਰੁੱਧ ਭਿਰਸਟਾਚਾਰ ਰੋਡੂ ਰਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯਾਰਾ 6 ਯਯੀਨ ਮੁਰੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਯਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਧਰੋਰਤ ਯੈਰਟ ਦੇ ਸੈਰਸਨ 5(2) ਅਤੇ ਯਾਰਾ 161, I.P.C. ਦੇ ਯਯੀਨ ਯਧਰਾਯਾਂ ਲਈ, 21 ਮਈ, 1952 ਨੂੰ ਸਵੀਰਾਰ ਰੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, 12 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਰਮ ਇੱਕ ਇਗਾਦੇ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਰਾਨੂੰਨੀ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਿਸਵਤ ਜਾਂ ਯਰਮੰਨਤਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ, ਜਾਟ ਵਾਸੀ ਖਿੰਡ ਮਰੜ, ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਥਟਾਲਾ ਤੋਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਧਣੀਆਂ ਰਲੇਮ ਰਿਯੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਖੀਆਂ ਸਧਲਾਈ ਰਰਨ ਲਈ, ਯਾਧਣੀ ਸਰਰਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰੰਮ ਰਰਨ ਲਈ।”

2 ਜੂਨ, 1952 ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਮਾ ਖੱਥ ਨੇ ਵਯੀਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਚਲਾਨ ਯੇਸ ਰੀਤਾ। 4 ਜੁਲਾਈ 1952 ਅਤੇ 8 ਅਗਸਤ 1952 ਦੇ ਵਿਚਰਾਰ, ਵਯੀਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਰੱਦਮੇ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰੀਤੀ ਗਈ। 28 ਜੁਲਾਈ, 1952 ਨੂੰ, ਯਧਰਾਯਿਰ ਰਾਨੂੰਨ ਸੋਧ ਯੈਰਟ, 1952, ਲਾਗੂ ਹੋਇਯਾ। ਰਿਰਮੀਨਲ ਲਾਯ ਯਮੈਂਡਮੈਂਟ ਯੈਰਟ, 1952 ਦੀ ਯਾਰਾ 10, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਰਰਦੀ ਹੈ ਰਿ ਉਸ ਯੈਰਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 7 ਦੇ ਯਯੀਨ ਇੱਕ ਵਿਸੇਸ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਸਾਰੇ ਰੇਸ ਜੇ, ਯੈਰਟ ਦੇ ਸੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਧਹਿਲਾਂ, ਰਿਸੇ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਗਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਯਯੀਨ ਸਨ, ਯਜਿਗੇ ਸੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ , ਯਜਿਗੇ ਰੇਸਾਂ ਦੇ ਯਧਿਰਾਰ ਥੇਤਰ ਵਾਲੇ ਵਿਸੇਸ ਜੱਜ ਰੇਲ ਮੁਰੱਦਮੇ ਲਈ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣ।

ਇਸ ਤੋਂ ਘਾਯਾਦ ਚੱਲੇ ਮੁਰੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੀਯਾਂ ਅਭੈ ਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਯ.ਵ.1, ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ, ਯ.ਵ.2, ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਯ.3., ਧਿਗਰੀ ਲਾਲ, ਯ.ਵ.4, ਹੰਸਾ ਸਿੰਘ, ਯ.ਵ.5, ਸ਼ਰੀ ਸੋਗਣ ਲਾਲ, ਯ.ਵ.6, ਟੇਰ ਸਿੰਘ, ਯ.ਵ.7. ਅਤੇ ਸਗਾਇਰ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਰਟਰ, ਗੁਰਬਖਸ ਸਿੰਘ, ਯੀ.ਡਬਲਯੂ.8, ਨੇ ਮੁਰੱਦਮੇ ਲਈ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ।

ਫੈਜਦਾਰੀ ਜਾਧਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਯਾਰਾ 342 ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਧੁਰੀਖਿਯਾ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਰਿ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ 25 ਰੁਪਏ ਰਰਜਾ ਲਿਯਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਯਾਧਣੇ ਖਿੰਡ ਵਿਚ 13 ਰੁਪਏ ਰਰਜਾ ਲਿਯਾ ਸੀ ਅਤੇ ਧਰਾਇਯਾ 12 ਰੁਪਏ 21 ਮਈ, 1952 ਈ. ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਧੰਜਾਧ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ 12 ਸਤੰਬਰ 1952 ਨੂੰ ਯਰਰਾਸਿਤ 5 ਸਤੰਬਰ 1952 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਰੇਸਨ ਨੰਬਰ 7782-ਜੇਜੇ-52/3980 ਦੁਆਰਾ, ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੈਸਨ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਯਾਰਾ 161 ਰੋਡ ਦੀ ਯਾਰਾ 165 ਜਾਂ ਯਾਰਾ 165-ਏ ਜਾਂ ਯੈਰਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਧ ਯਾਰਾ (2) ਯਯੀਨ ਸਜਾ ਯੋਗ ਯਧਰਾਯਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਿਸੇਸ ਜੱਜ ਨਿਖੁਰਤ ਰੀਤਾ ਗਿਯਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਯੀਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ 7 ਯਰਤੁਧਰ 1952 ਨੂੰ ਰੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿਸੇਸ ਜੱਜ ਰੇਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ।

14 ਨਵੰਬਰ 1952 ਦੇ ਖੰਜਾਬ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਮਿਤ 6 ਨਵੰਬਰ 1952 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 10576-ਜੇਜੇ-52/17944 ਦੁਆਰਾ, ਸਾਰੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੈਸਨ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਯਾਰਾ 161, ਰੋਡ ਦੀ ਯਾਰਾ 165 ਜਾਂ ਯਾਰਾ 165-ਏ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 5(2) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 29 ਮਈ 1953 ਨੂੰ ਮੈਸਨ ਜੱਜ ਨੇ ਰੋਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਧੀਕ ਮੈਸਨ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, 4 ਜੂਨ 1953 ਅਤੇ 13 ਜੁਲਾਈ 1953 ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰੀਤੀ ਗਈ। 20 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 9891-ਜੇਜੇ-53/49958 ਦੁਆਰਾ, ਖੰਜਾਬ ਦੇ ਗੁਰੂਗਿ ਸਰਕਾਰ ਮ. ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੀਤਾ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰੋਸ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 30 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ, ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਯਾਰਾ 161 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਹਰ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 1953 ਦੀ ਰਿਜ਼ੀਮੀਨਲ ਅਧੀਨ ਨੰਬਰ 356 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤੇ ਰਾਫੀ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਸੋਨੀ ਜੇ. ਨੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਉਠਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਗਜ਼ਾਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਰੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਰਵਾਨਗੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 6(ਸੀ) ਤਹਿਤ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ 4 ਜੂਨ 1953 ਤੋਂ 20 ਜੁਲਾਈ 1953 ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਖੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਅਤੇ ਟੇਰ ਸਿੰਘ ਖੀ.ਡਬਲਿਊ. 7 ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ।

ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 3 ਪੁਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ-

"ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਯਾਰਾ 161 ਜਾਂ ਯਾਰਾ 165 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਬਤਾ ਫੈਜ਼ਦਾਰੀ ਪੁਰਿਸ਼ਿਲਾ, 1898 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪਛਾਣਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਯੁਲਿਸ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਯੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਵਾਰੰਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।"

ਗੁਣ, ਇਹ ਰਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਹਾਮਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਯੁਲਿਸ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਯੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੁਕਸਾਨ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ। ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 114 ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਚਿੱਤਰ (ਈ) ਪੁਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੰਮ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿੱਚ 'ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਫਿਰ ਇਹ ਰਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਯਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਅਧੀਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 5(2) ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ. ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਨੇ ਗੋਰੁਲਚੰਦ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਮੋਹਾਰਾ ਬਨਾਮ ਦ ਰਿੰਗ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਅਧੀਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1948, ਖੀ.ਸੀ. 82, ਵਿੱਚ ਸਰ ਜੋਹਨ ਬਿਊਮੋਂਟ ਨੇ ਰਿਹਾ:-

"ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਖਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਯਾਰਾ 23 ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਖਰ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸਤਹਾਸਾ ਖੱਬ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੱਥ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਾ ਹੈ; ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਥਾਰਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਯੁਗ ਅਖਤਿਆਰ ਹੈ।"

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1948 ਥੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਲਿਖੀਆਂ ਸਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਧੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ 82 ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ: -

"ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

(ਦਸਤਖਤ) H.N.G,

ਸੂਤੀ ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਯਾਗਾ (ਰਿਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ, 1943

ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਇਸਤਹਾਸਾ ਲਈ-

ਬੰਬਈ ਦੀ ਸਰਕਾਰ.

ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ (ਸਪਲਾਈ)

ਮਤਾ ਨੰ: 518

ਬੰਬੇ ਕੈਸਲ, 5 ਜਨਵਰੀ 1945

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਸੋਲਾਪੁਰ, ਨੰਬਰ XIX/4506, ਮਿਤੀ 8 ਨਵੰਬਰ 1944 ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ।

ਮਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੀ.ਐੱਲ. 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੈ, ਸੂਤੀ ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਯਾਗਾ (ਰਿਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ, 1943, ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਯਾਰਾ 18(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਕੁਲਚੰਦ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਮੋਰਾਰਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ।

ਬੰਬਈ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ,

(ਦਸਤਖਤ ਰੀਤੇ)

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਬੰਬਈ।

'ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਸੋਲਾਪੁਰ' ਨੂੰ।

ਧਿਛਲੇ ਧੌਰੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਗੋਕੁਲਚੰਦ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਮੋਰਾਰਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਬੰਬਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੇ ਅਧੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਯਕਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਯਾਰਾ ਨੂੰ ਨਿਸਚਿਤ ਰੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਖਰ ਅਧੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਮਈ, 1952 ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਲਕਰ ਸੀ। 30 ਮਈ 1952 ਨੂੰ, ਖੁਲਿਸ ਸੁਖਰਡੈਂਟ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਖੱਤਰ, ਖਰਦਰਸਨੀ ਥੀ.ਬੀ, ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ: -

ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ 12 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਰਮ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿਰੈਕਟਾਰ ਰੋਡੂ ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 5(2) ਅਤੇ ਯਾਰਾ 161 ਆਈ.ਥੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਾਯਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਖਗਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਰਾੜ, ਬਾਣਾ ਸਦਰ ਬਟਾਲਾ ਦਾ ਜਾਟ, ਰਿਸਵਤ ਜਾਂ ਰਿਸਵਤ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਤੋਂ ਟਿਲਾਵਾ ਉਸਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਥੀਆਂ ਖਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਇਕਾਦੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ - ਉਸਦੇ ਅਥਾਰਾਯਤ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸਮਾਥਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਰੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਥਾਰਾਯਾਂ ਲਈ ਉਸਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਰੀਤੇ ਖੁਲਿਸ ਸੁਖਰਡੈਂਟ ਦੇ ਖੱਤਰ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਕਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵਿਯਕਤ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਕਾਰਜ ਰੀਤੇ ਗਏ ਅਥਾਰਾਯਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਰਦਰਸਨੀ ਥੀ.ਸੀ., ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹੰਸਾ ਸਿੰਘ, ਅਗਿਲਮਦ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹੀ

ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਯੂਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਯਰਦਰਸ਼ਨੀ, ਯੀ.ਬੀ., ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਆਖਰੀ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ। ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਯਰਦਰਸ਼ਿਤ ਯੀ.ਸੀ. ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡਿਯਟੀ ਰਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਐਰਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 5(2) ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਯਾਰਾ 161 ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਐਰਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਡਿਯਟੀ ਰਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਯਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਆਖੇਗਤਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਰਿਰਮੀਨਲ ਲਾਯ ਆਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਰਟ, 1952 ਦੀ ਯਾਰਾ 7(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਰੀਲ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 4 ਜੂਨ 1953 ਅਤੇ 13 ਜੁਲਾਈ 1953 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬੇਕਾਰ ਹਨ।

ਰਿਰਮੀਨਲ ਲਾਯ ਆਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਰਟ, 1952 ਦੀ ਯਾਰਾ 7 ਯਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ-

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ 7 ਕੇਸ। (1), ਕੋਡ ਆਫ ਰਿਰਮੀਨਲ ਯਰੇਸ਼ਿਜ਼ਰ, 1898 (1898 ਦਾ ਐਰਟ V), ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਯਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ ਯਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਯਰਾਯਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ।

(2) ਯਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ ਯਾਰਾ (1), ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਜੁਰਮ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਖੇਤਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਖੱਬੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰੀਤਾ ਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(3) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਯਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਯਰਾਯ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਯਰਾਯ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਸੀ, ਫੈਜ਼ਦਾਰੀ ਯਰਕਿਰਿਆ, 1898 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ ਰੀਤਾ ਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 14 ਨਵੰਬਰ 1952 ਦੇ ਖੰਜਾਬ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਯਰਕਾਸ਼ਿਤ 6 ਨਵੰਬਰ 1952 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 10576-ਕੇਜੇ-52/17944 ਦੁਆਰਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਵਧੀਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਰਿਰਮੀਨਲ ਲਾਯ ਆਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਰਟ, 1952 ਦੀ ਯਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ ਰਿਰਮੀਨਲ ਲਾਯ ਆਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਰਟ, 1952 ਦੀ ਯਾਰਾ 6 ਦੇ ਆਰਬਾਂ ਵਿੱਚ, 4 ਜੂਨ 1953 ਅਤੇ 13 ਜੁਲਾਈ, 1953 ਤਾਰੀਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਮਨ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ।

ਰਿਰਮੀਨਲ ਲਾਯ ਆਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਰਟ, 1952 ਦੀ ਯਾਰਾ 7 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਯਹੁਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਫੈਜ਼ਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਯਾਰਾ 193 ਅਤੇ ਯਾਰਾ 409 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਯਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫੈਜ਼ਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਯਾਰਾ 193 (2) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਧੀਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ, ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫੈਜ਼ਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਯਾਰਾ 409 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਧੀਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਧੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੀਤੀ ਜਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਫੈਜ਼ਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਯਾਰਾ 193 ਅਤੇ 409 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਫੈਜ਼ਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੋਧ ਐਰਟ, 1952 ਦੀ ਯਾਰਾ 7 ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਤੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ, ਜੋ ਅਯਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਅਤੇ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਅਯਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਹੈ। ਹੈਨਰੀ ਯੀਟਰ ਯਿਸ਼ਾਨੀ ਬਨਾਮ ਹਰ ਮੈਜੇਸਟੀ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ- ਜਨਰਲ ਫਾਰ ਜਿਬਰਾਲਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਤਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਰ ਮੋਟੇਗ ਈ. ਸਮਿਥ ਨੇ ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਯਰੀਵੀ ਕੌਮਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ:-

"ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਮ ਕਿਉਰੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਭਟਕਣਾ ਸੀ, ਯਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅਯਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟਿਰਬਿਊਨਲ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਯਾਰਨਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

(1874) ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਖੋਰਟਾਂ 5 ਯਰੀਵੀ ਕਾਉਮਿਲ 516 ਵਿੱਚ ਸਿਕਾਇਤ ਦੇ ਬਿੱਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸਥਦਾਂ ਦੀ ਸੁਭਾਅਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਰੀਤੀ ਗਈ ਸੀ "ਕਿ ਕਈ ਬਚਾਓ ਖੱਬਾਂ ਦੇ ਅਯਿਕਾਰ, ਜੋ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਯਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਨਮਾਨ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖੋਸ਼ਿਤ ਰੀਤਾ ਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਅਗਤੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।" ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਸਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ,

ਰਿ ਅਧੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਰਦੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜਨ ਨੂੰ ਰਜ਼ੂਰੀਆ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਜੱਜ ਇਸ ਨੂੰ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਸੁਣਨਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਨ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮਿਸਟਰ ਫਰਾਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਖੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਲਮ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਧੀਲ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਰਮੇਟੀ ਦੇ ਲਾਰਡਸਿਥ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਪਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੁਰਰਿਗਿਆ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਮੁਕਾਫ ਰੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿਰਮੀਨਲ ਲਾਅ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 6, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਅਨੁਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਮ ਸਹਿਗਲ ਨੂੰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਮੀਨਲ ਲਾਅ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1) (ਇ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਮ ਸਹਿਗਲ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 10576-ਜੇਜੇ-52 / 17944, ਮਿਤੀ 6 ਨਵੰਬਰ, 1952 ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਮ ਸਹਿਗਲ ਨੂੰ 4 ਜੂਨ 1953 ਅਤੇ 13 ਜੁਲਾਈ 1953 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰੋਸ਼ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਮ ਸਹਿਗਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਖੱਸਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਨਿਯਮਿਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਝੱਕਰ ਅਥੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਸੁਭਾ (1), ਸੀਅਰ ਜੇ., ਸਿਨਹਾ ਜੇ., ਸਫਾ 103 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ-

"ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਕੋਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 529, ਕਿਰਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ (ਈ) ਅਤੇ (ਐਫ) ਇਹ ਪੁਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1945 ਪੈਟ. 98 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੋਸ਼ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਿਰਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪੁਰਦਰਸ਼ਨੀ ਥੀ.ਐੱਚ. ਸ਼੍ਰੀ ਅਭੈ ਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 21 ਮਈ, 1952 ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਬਿਯਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 9 ਜੁਲਾਈ 1952 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"21 ਮਈ, 1952 ਨੂੰ, ਅਸੀਂ ਕੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਹਰੇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ 2-10-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੋਸ਼ਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਂਪ ਲਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੋਸ਼ਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਂਪ ਖਰੀਦੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸੱਥ ਦਿੱਤੇ। ਕੋਸ਼ੀ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਇਹ ਚਿਠੀ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਕੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਖੰਟੇ ਵਿੱਚ ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੰਚਾਰਜ ਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆ ਕੇ ਕਾਪੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਟੋਕ ਸਿੰਘ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਿਹਾ।

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਥੀ.ਡਬਲਯੂ. 2, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਖੱਸਟ ਹੈ ਕਿ 21 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਕੋਸ਼ੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸਖੈਸਲ ਜੱਜ ਟੋਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਥੀ.ਡਬਲਯੂ.7 ਨੇ 24 ਜੂਨ 1953 ਨੂੰ ਕਿਹਾ-

"ਮੇਰੀ ਗਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਧੰਮੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀ ਗੱਲ ਹੋਈ।"

ਧਿਛਲੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਟੋਕ ਸਿੰਘ, ਥੀ.ਡਬਲਯੂ.7 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਵਾਲੇ ਵਿੱਚ, 21 ਮਈ 1952 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਥੀ.ਡਬਲਯੂ.2, ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਕੋਸ਼ੀ, ਵਿਚਕਾਰ ਕੀ ਵਾਧਰਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਗਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਖੱਸਟ ਹੈ, ਟੋਕ ਸਿੰਘ,

ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7 , ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 21 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਬਿਆਨ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.ਐਚ., ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 21 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 21 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 21 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਮੰਗ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਮੁਖੀ ਟੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 20 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ 12 ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਵਜੋਂ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਟੋਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਵਧੀਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਮੇਰੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ A ਤੋਂ A ਤੱਕ ਮਾਰਕ ਕੀਤੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।"

ਜਿਹੜਾ 'ਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਯੁਲਿਸ ਬਿਆਨ 'ਚ ਐਚ. ਡੀ.ਬੀ., ਸਰੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ, ਯੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਟੋਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਨੇ 20 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ 12 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਮੀਠੀਆਂ ਆਭੈ ਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1, ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬੋਝੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਪੀ.1 ਤੋਂ ਪੀ. 7 ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸਤਹਾਸਾ ਪੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਯਾਰਾ 161 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯਾਰਾ 5(2) ਤਹਿਤ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਨੂੰ 9 ਸਤੰਬਰ 1953 ਨੂੰ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੁਲਟ, ਜੇ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।